

Klæmint Nicodemussen, skipari, nevndar- og bygðarráðslimur:

Meti at vit kunnu fáa nóg mikið av rávøru

Klæmint Nicodemussen sigur, at fólk hava hug at seta í skip. Hetta kom til sjóndar á borgarafundi. Nú kannar ein nevnd, hvat bátaslag skal keypast. Virkið skal hava 2500–3000 tons av ráfiski. Í dag fiska sandsbátarnir 15–1800 tons

Tann stóri spurningurin millum fólk aðrastaðni hevur verið: »Hvussu skulu sandingar fáa nóg mikið av fiski?« Men Klæmint Nicodemussen, skipari, ivast ikki.

— Eg meti, at tað er møgult at fáa nóg mikið av rávøru til flakavirkið, men vit mugu keypa eitt skip — antin ein trolari ella línubát, sigur Klæmint. Hann situr í nevndini í flakavirkinum og er annars næstformaður í bygðaráðnum.

Klæmint greiðir frá, at seinastu árin hava bátarnir á Sandi fiskað millum 1500 og 1800 tons.

— Vit mangla eini 1000 tons í at fáa nóg mikið av rávøru, tí eini 2500 tons skulu til fyri at fáa virkið at bera seg. Og tað, sum manglar í, skuldi ein meðalstórr trolari ella ein av teimum størru línubátunum klára, sigur Klæmint.

Hvat bátaslag rættast er at keypa, vil Klæmint ikki taka støðu til. Men hann sigur, at tað er ógvuliga lítið av trolfólki á Sandi. Aftur imóti eru nógvir línumenn. Hesir fiska m.a. við teimum størru klaksvíksbátunum.

Helst vera brúktur

Men ein bátur skal til. Og bygðaráðið setti sum treyt fyri at seta pening í, at ein størrri bátur kom til plássid.

Nevndin í Borgini kallaði tí til ein almennan

borgarafund um málið millum jól og nýggjár. Nógv fólk møttu upp og Birgir sigur, at øll vóru samd um, at bygðin sjálf skal klára rávøruna.

— Nei, vit kunnu ikki byggja nakað uppá, at vit fáa onkra last frá øðrum. Tað kunnu vit rokna við, men vit mugu hava nóg mikið sjálvir, sigur Klæmint.

Hann metir, at hugurin at seta í ein bát er størur. Men um nóg nógvur peningur fæst veldst alt um, hvat skipaslag valt verður.

Klæmint roknar við, at ein ikki nýggjur línubátur fæst fyri einar trýggjarfýra mill. kr., meðan ein trolari helst kostar tað dupluta.

Hann heldur ikki tað vera møgult at byggja ein nýggjan bát.

Men farið verður ikki fram eftir fummum í hesum álvarsmáli. Borgarafundurin valdi eina nevnd, sum skuldi kanna allar upplýsingar — hvat tað kostar at byggja nýtt, hvat ein gamal fæst fyri, hvussu nógv skal til fyri at hann kann bera seg o.s.f.r. Klæmint sigur, at ætlanin er at koma til eina niðurstøðu seinast í hesum mánaðinum.

Kommunan helst ikki uppí

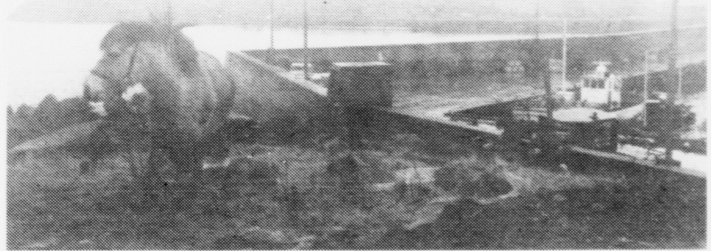
Birgir roknar við, at menn fyrst keypa ein línubát, meðan ein trolari kanska

kemur upp á tal seinri. Hann sigur, at tveir trolaraskiparar av Sandi sigla úti og hesir hava kanska hug at koma heim.

Men bygðaráðsformaðurin roknar ikki við, at tað er hugað at seta beinleiðis í skip. Bygðaráðið vil heldur, at flakavirkið setur pening í. So ger kommunan tað óbeinleiðis.

— Men persónliga vil eg heldur, at kommunan setur í, enn at vit koma í ta støðu, at flakavirkinum tørvar fisk um eini tvey ár. So vil eg heldur binda um heilan fingur, sigur Birgir.

Hann leggur afturat: — Sands kommuna veðheldur ikki fyri nøkrum í dag. Men hon hevur stør lán. Eg haldi ikki, at tað er rætt, at kommunur fara út í stør veðhald. Tey kunnu gerast verri enn lán.

Grótkastið skal tilsamans vera 330 metrar. Tá tað er liðugt, meta menn, at fiskivinnuhavnin verður kyrr og bæði tær størru ferjurnar og størru farmaskipini kunnu leggja at atløgubryggjunni, sum í løtuni verður gjørd framvið grótkastinum

Bygðaráðsformaðurin:

Nýggja havnin tryggjar allan flutning úr og í oynna

— Tá flakavirkið er farið í gongd, havnin er kyrr, hava vit skapt eina ringrás, sum skal nøgða tørvn á arbeiðsplássum. Vinnumøguleikarnir eru bættil og vit hava tryggja grundarlagið undir kommununi, sigur Birgir Mohr

Men fortreytin fyri bæði flakavirki, skiparakstri og flutningi er góð havnaviðurskipti.

Nýggj havn við bátahylli varð tikin í brúk í 1975, men hon var ikki nóg kyrr og harafturat var ynskið um at byggja nýtt, hvat ein gamal fæst fyri, hvussu nógv skal til fyri at hann kann bera seg o.s.f.r. Klæmint sigur, at ætlanin er at koma til eina niðurstøðu seinast í hesum mánaðinum.

Birgir Mohr greiðir frá, at arbeiðt verður fram móti trimum endamáli: 1: kyrrari fiskivinnuhavn, 2: betri og størrri arbeiðsøki, og 3: størrri og tryggari farma- og ferðafólkabryggju.

Projekt varð gjørt og á várið í 1980 byrjaði Pihl & Søn arbeiðið. Ætlanin sigur, at tað verður liðugt við árslok í ár.

Arbeiðið er í trimum: Eitt økið 10.000 kvm. til stóðdar skal sprengjast og planerast. Tað stóra grótið verður brúkt til verjugarð, meðan avlopsgrótið verður fyllt í aftur.

Eitt grótkast, sum skal vera 330 metrar langt, skal gerast. Hetta skal røkka 30 m. út um molan og inn í fjørna. Góð helvt er gjørd.

— Hetta skal taka størsta partin av briminum, og skuldi gjørt, at súrin verður minni og kyrran betri, sigur Birgir.

Harafturat kemur so atløgumolin, sum skal leingjast 70 m. úteftir — eystureftir. Samlaða longdin á molanum verður tá 150 m. Hann skal hava

ferjulegu. Dípið verður 6–7 m. Hetta arbeiðið er í gerð.

Størstu ferjurnar kunnu leggja at

— Tá havnin er liðugt, hava vit tryggja okkum, at allur flutningur kann faast úr og í oynna, sigur Birgir.

Sjálvt Smyril og Teistin og tey størru farmaskipini kunnu leggja at.

— Við øðrum orðum hava vit tryggjað útflutningsmøguleikarnar hjá flakavirkinum.

Har afturat hava vit tryggjað allan tungan flutning. Í dag er tað soleiðis, at tað, sum Ritan ikki kann taka, má biða, til okkurt størr skip kemur.

— Somuleiðis rokna vit við, at heilsølubilararnir kunnu koma til handlarnar, at mjólkín, sum í dag verður flutt við dunkum, kann flytast við kølitangabili og at kraftfóðurskip kunnu koma til bøndurnar.

— Men tað krevst, at flutningur er fleiri ferðir UM VIKUNA!

— Vit rokna við, at suðuroyingar fara at unna okkum, at Teistin kemur inn einar tvær reisir um vikuna og ger ein beinleiðis túr um vikuna millum Havnina og Sand. Flutningsmøguleikin verður betri og samband fæst aftur í Suðuroynna. Í dag er einki og tað er óeðliligt.

Harafturat verður møguleikin at ferðast í Sandoyinna við bili góður, sigur Birgir.

16–18 mill. kr.

Útbyggingin av havnini fer at kosta millum 16 og 18 mill. kr. Fyrra útbyggingin kostaði 10–11.

Birgir upplýsir, at útbyggingin er í fyrstu syftu figgjað við byggiláni úr Sjóvinnubankanum, sum kommunan hevur havt gott samstarv við og sum hevur verið við at skapt møguleikarnar. Síðan verður havnin figgjað á vanligan hátt. Parturin hjá kommununi er fingin úr Tryggingarsambandinum.

Øll, sum ynskja, kunnu fáa arbeiði

— Tá flakavirkið er farið at koyra, er ein ringrás skapt, sum skal nøgða tørvn á arbeiðsplássum. Tað er so aftur grundarlagið undir kommununi, sum hevur togt seg so langt hon orkar.

— Vit meta, heldur Birgir fram, at tá virkið er komið í gongd og kyrra komin í Havnina, so størrri bátar kunnu goymast, er vinnumøguleikin bættil so munandi, at øll, sum ynskja, kunnu fáa arbeiði. Og harvið er skattainntøkan hjá kommununi tryggjað, so kommunan er før fyri at klára skyldurnar.

Á Sandi eru fleiri útróðrabátar, men eingin størrri enn 100 tons. — Og útróðrabátarnir kunnu ikki vera grundarlag undir flakavirkinum. Tí mugu vit hava ein størrri bát, sigur Klæmint Nicodemussen, skipari